ĻEŅINA KAROGS

Iznāk kopā 1959. gadā 20. marta
Maksā 3 kap.

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS UN PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

Nr. 133 (5982)
OTRDIEN,
1989. gada 7. novembrī

Šodien — Lielā Oktobra 72. gadadiena

Sociālistiskās revolūcijas uzvara Krievijā pašos pamatos mainīja mūsu laikmeta raksturu. Neviena revolūcija pagātnē nav tā ietekmējusi cilvēces likteņus, nav tik dziļi skārusi tautu dzīves pamatus kā Lielā Oktobra sociālistiskā revolūcija. To sagatavoja pasaules atbrīvošanās kustības dalībnieki gadsimtus ilgajā cīņā pret spaidiem, varmācību, sociālo netaisnību.

Daudzi sabiedriski politisko organizāciju un kustību pārstāvji nevēlas uzskatīt Oktobra revolūciju par likumsakarīgu notikumu, atzīt tās internacionālo nozīmi. Vēl vairāk — uzskata šo pavērsienu vēsturē par valsts apvērsumu, ko izdarījusi ielinieku saujiņa ar Ļeņinu priekšgalā. Atcerēsimies, ka galvenie tās iekarojumi bija darbaļaužu varas nodibināšana, cilvēku ekspluatācijas likvidēšana. Galvenā persona, kas darbojās Oktobra revolūcijas gaitā, bija pati darba tauta.

1917. gada notikumi ietekmēja arī Latviju. Bez Lielās Oktobra sociālistiskās revolūcijas nebūtu bijis Latvijas valstiskuma. Katras tautas vēsturē ir tādas dienas, kuras iezīmē radikālu pavērsienu sabiedriski politiskajā dzīvē; tādas pārmaiņas, kas rada kvalitatīvi jaunu sabiedrības stāvokli.

Lielais Oktobris turpinās šodien mūsu darbā. Valstī izvēršas pārkārtošanās, kas ir revolucionāra pēc saviem mērķiem, metodēm un vēriena. Tas ir spilgts apliecinājums tam, ka cilvēku tagadējā paaudze turpina Lielā Oktobra tradīcijas. No jauna, tāpat kā Oktobra dienās, mostas gigantisks tautas iniciatīvas potenciāls, lai mūsdienu apstākļos atjaunotu pastāvošās iekārtas ļeņinisko veidolu, attīrītu to no deformācijām un uzslāņojumiem, atbrīvotos no visa tā, kas stindzināja sabiedrību un neļāva pilnā mērā realizēt sociālisma potenciālu.

Sveicam partijas, pilsoņu un Lielā Tēvijas kara veteränus, visus rajona iedzīvotājus Lielās Oktobra sociālistiskās revolūcijas 72 gadadienā! Novēlam jums visiem labu veselību un laimi! Saliedēsimies cīņā par sabiedrības atjaunotni, par godprātīgām un korektām attiecībām starp dažādu tautību cilvēkiem, par patiesi revolucionāru mūsu dzīves pārbūvi!

LKP PREIĻU RAJONA KOMITEJAS BIROJS

Rūpēs par labu sēklu

Rajona ritmi

Par augstražīgu šķirņu linu sēklu rūpējas Valsts starprajonu Preiļu linu sēklkopības stacijas kolektīvs, kas apkalpo Preiļu, Krāslavas un Daugavpils rajonu linaudzētājas saimniecības. Šī gada kontraktācijas līgums linsēklu piegādē ar rajona kolhoziem pārsniegts. Ir 219 tonnas augstāko ataudzējamo sēklu.

Dzeržinska kolhozs stacijai piegādājis 47,6 tonnas augstas kvalitātes (pēc dīdzības) linsēklu, — uzdevums izpildīts par 158 procentiem. Kirova kolhozs kontraktācijas līgumu paveicis par 146 procentiem, «Nākotne», kas audzē augstvērtīgo 'Oršanskas' linu šķirni, — par 114 procentiem.

J. GURGONS

Pakalpojumi visai republikai

Arvien vairāk pakalpojumu uzņēmumiem, organizācijām un saimniecībām visā republikā sniedz «Lauktehnikas» rajona apvienības nestandarta iekārtu ceha nelielais, bet darbīgais kolektīvs. Tā pamatprodukcija — katlu māju iekārtas. Tiek izgatavoti 53 veidu izstrādājumi.

Ar ūdenssildītājiem un citām apkures iekārtām ceha nodrošina Līvānu mājiņas. Gadā te saražo 1 200 komplektus.

Kolhozos un padomju saimniecībās uzstādītās kombinētās lopbarības un graudu tvertnes lielā tilpumā — arī nestandarta iekārtu ceha ražojumi. Pēc saimniecību pieprasījuma izgatavo siles, režģus un citas metāla iekārtas lopkopības fermu vajadzībām.

Pēc ražošanas apvienības «Ražība» pasūtījuma samontēts sapropeļa iēguves agregāts.

Jaunums — ūdens sūknēšanas iekārtas katlu mājām un liela izmēra apkures katli.

Ik mēnesi dažādu nestandarta iekārtu izgatavošanai cehā izlieto vidēji 60 tonnas metāla.

J. AIZKĀLNS

Par darbu — ceļojums

Mācību gads jau iegājis ierastajās sliedēs. Nesenie jautrie un čaklie «lotosnieki» atkal kļuvuši par skolēniem un apgūst zinības skolas solā. Vairāki no viņiem par aktīvu darbu šoruden devušies ceļojumā.

S. Lankrete no Līvānu 1. vidusskolas apskatīs Odesu, A. Paujučenko (Līvānu 1. vidusskola) un S. Kivlenieks (Līvānu 2. vidusskola) apmeklēs Pleskavu. Bet S. Baško no Preiļu 1. vidusskolas un J. Livmane no Preiļu 2. vidusskolas dosies ceļojumā uz Poliju.

Visas ceļazīmes aktīvākajiem «lotosniekiem» apmaksājusi komjaunatnes rajona komiteja.

S. JOKSTE

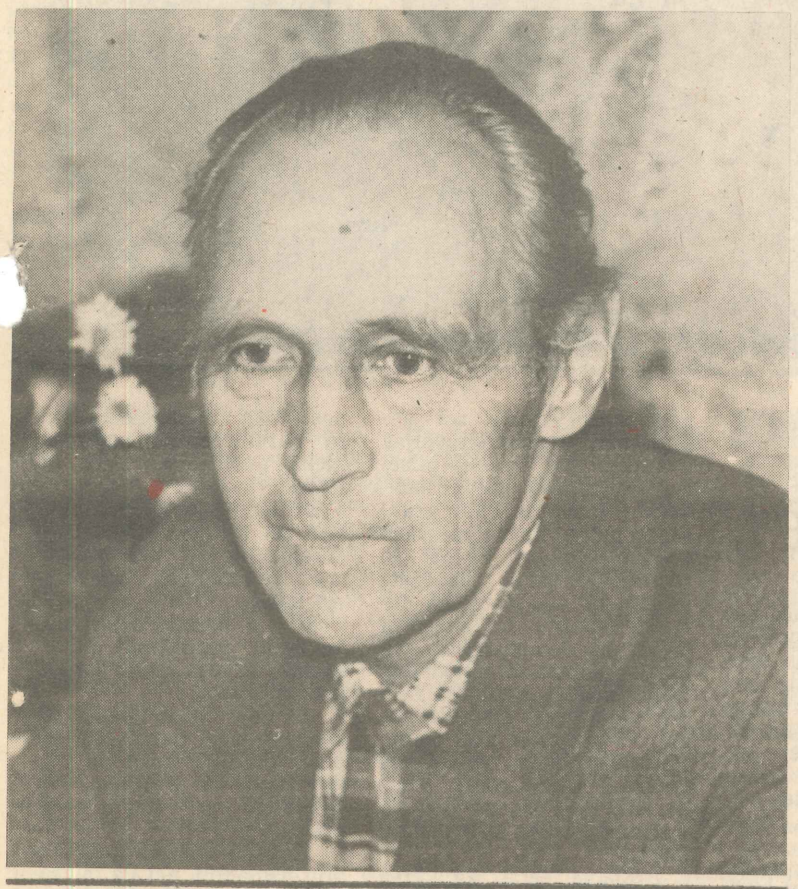

Atkal sirdi māc nemiers

● PAAUDŽU TIKŠANĀS OKTOBRA GADADIENAS PRIEKŠVAKARĀ

ALBERTS KUCENĶEIRIS (63 gadus vecs, Līvānu stikla fabrikas remontatslēdznieks, kara un darba veterāns, bezpartijisks):

— Dzīvoju un dzīvošu savas tautas, savu bērnu un mazbērnu labā.

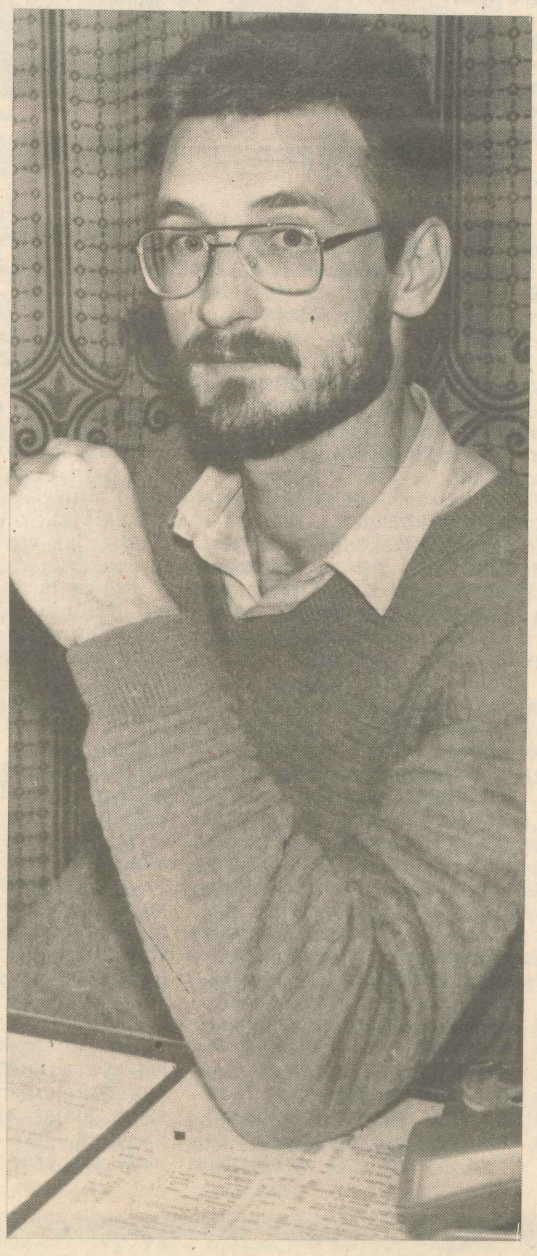

VIKA MIHAILOVA (18 gadus veca, Līvānu maizes ceptuves maizes izstrādājumu veidotāja, VĻKJS biedre):

— Es nezinu, kas būs rīt, tāpēc neko negribu zīlēt. Bet šodien man nereti negribas dzīvot...

Visiem trim sarunas partneriem uzdevu trīs vienādus jautājumus:

● KĀ JŪS PERSONISKI VĒRTĒJAT AIZVADĪTOS MŪSU VĒSTURES SEPTIŅUS GADU DESMITUS?

● KĀDA IR JŪSU ATTIEKSME PRET AIZVADĪTAJIEM ČETRIEM PĀRBŪVES GADIEM?

● KĀ JŪS PROGNOZĒJAT TUVĀKO UN TĀLĀKO NĀKOTNI?

ALEKSANDRS KARPENKO (28 gadus vecs, būvmateriālu un konstrukciju kombināta ceha priekšnieks, LTF biedrs, bezpartijisks):

— Es neesmu tāds cilvēks, kurš ķeras klāt daudzām lietām, taču neko nepadara līdz galam.

Atkal sirdi māc nemiers

A. KUCENĶEIRIS.

● Es neesmu vēsturnieks, jo vairāk — revolūcijas aculiecinieks. Tāpēc no viennozīmīga vērtējuma atturēšos. Turklāt ne visi «baltie laukumi» mūsu vēsturē jau aizpildīti. Taču es zinu vienu: kad Dzimtene mani pasauca aizsargāt to no vācu fašisma, es devos karā, nemaz nešaubīties par to, vai tas vajadzīgs. Pie Keningsbergas mani ievainoja. Uzvaras dienu sagaidīju hospitālī.

Bet 1949. gada pavasarī, kad garām mājai ripoja aizrestoti vagoni ar maniem tautiešiem, kad izdzirdu sieviešu vaidus un bērnu raudas, sāku domāt. Un arī šaubīties: vai par to es karoju, vai par to lēju savas asinis? Tas bija vienīgais, ko toreiz varēju: domāt, just līdzi. Biju pārāk jauns, lai iedrošinātos uz kādu darbību, precīzāk — pretdarbību. Un ko tas līdzētu — ar pieri skriet sienā...

Tad pienāca 60. gadi. Likās — sāksies augšupeja. Bet pārmaiņas ilgi neturpinājās. Jau bija jaušams, ka ejam, maigi sakot, ne tur, kur vajag. Strādnieks bija kā pabērns — tik daudz jaunradušos saimnieku tam sasēdās uz kakla. Tajos gados, atklāti runājot, arī radās mafija.

Īsi sakot, visi gadi, ko esmu «apzinīgi» nodzīvojis, pilni pretrunu, pilni atkušņu un salnu. Pēdējo diemžēl bijis vairāk.

● Kopš partiju sācis vadīt M. Gorbačovs, pasaule it kā atvieglojusi uzelpojusi. Tas ir godīgs, ļoti nopietns cilvēks un politiķis. Pateicoties tieši viņa politikai, mēs, latvieši, esam ieguvuši balsstiesības, esam stingri paziņojuši, ka neesam nekādi nacionālisti, bet gan tauta, kura ilgojas pēc pilnvērtīgas dzīves savā Tēvzemē.

Neatkarīga Latvija — realitāte vai mīts? Manuprāt, neatkarīgai Latvijai jākļūst par realitāti. Tāpat kā par realitāti kļuva valsts valodas statuss latviešu valodai. Savienības sastāvā uz neatkarību diezin vai varam cerēt. Uz lietiškiem, abpusīgiem kontaktiem — uz to gan.

Kāpēc neesmu LTF biedrs, kaut gan piekrītu daudziem LTF Programmas punktiem? Domāju: Tautas frontē jādarbojas jaunajiem. Mans ieguldījums nevar būt tāds, kādu to gribētos redzēt.

● Īstā pārbūve, man liekas, tikai tagad ir sākusies. Tiesa, daudz kas iegājis strupceļā. Taču situācija nebūt nav bezcerīga. Reālu spēku, kas mūs izvestu no krīzes, saskatu deputātu korpusā. No savas puses, būdams centrālās vēlēšanu komisijas loceklis, pieliksu visas pūles, lai vēlēšanas noritētu demokrātiski, lai mums mazāk būtu «goda» deputātu.

A. KARPENKO.

● Lūdzu ņemt vērā: viss, ko es teikšu, atbildot gan uz šo, gan uz pārējiem jautājumiem, nebūt nav absolūta patiesība — uz to es nepretendēju. Taču tā es domāju, un tur nekā nevar darīt.

Ko esam sasnieguši 72 pēc Oktobra aizvadītajos gados, labi redzam visi: sagruvusi ekonomika, līdz baltkvēlei saasinātas starpnacionālās attiecības, salauzti cilvēku likteņi, garīgā nabadzība. Sociālisms teicams izrādījās tikai uz papīra, bet patiesībā cilvēku ierobežojis visā. Man pastāvīgi jāturas kaut kādos rāmjos, man jādara tas, ko man pavisam negribas darīt. Vārdu sakot, iekārta, kas pastāv jau 70 gadus, nav spējusi padomju cilvēku padarīt laimīgu (amerikāņi, lai noturētu cenas, graudus gāž jūrā, bet mēs esam spiesti ieviest kartīšu sistēmu). Un rodas jautājums: «Vai īsto sociālismu esam cēluši?».

● Pirms pieciem gadiem Gorbačova parādīšanās televizora ekrānā auditoriju saistīja vairāk nekā «Astoņkāja» demonstrēšana. Patiešām, liekas, viss notiek otrādi. Un tomēr. Kaut arī neesmu ticīgs cilvēks, lūdzu Dievu, lai Gorbačovs pie varas noturētos pēc iespējas ilgāk, jo neredzu citu alternatīvu. Bez tam baidos no straujām pārmaiņām valstī, jo tas, kā ne reizi pierādījies, ne pie kā laba nenoved.

Gorbačovs, būdams liels kompromisu meistars, panācis, ka pasaule tagad uz mums skatās ar citām acīm. Diemžēl — pagaidām tikai skatās. Un arī tas ir labi, ka pasaulē pārstājuši baidīties no mūsu tankiem.

Pārbūve mums devusi iespēju runāt atklāti. Un ne tikai runāt, bet arī nebaidīties to darīt. Acīmredzami mainās cilvēku psiholoģija — sākot ar lielu politiķi un beidzot ar ierindas strādnieku. Atcerēsimies, cik neviennozīmīgi līvānieši uzņēma sarkanbaltsarkanā karoga pacelšanu pilsētā, pirmos mītiņus, ko organizēja Tautas fronte. Šodien tas viss jau tiek uzņemts kā pats par sevi saprotams. Viena puse pakāpeniski atsakās no pārāk lieliem asumiem nacionālo jautājumu risināšanā, otra — no šovinistisku uzskatu sludināšanas. Tas vieš cerību, ka otras Karabahas vai otras Fergānas Latvijā nebūs.

No mūsu kolektīva ikdienas redzams: ja arī radusies kāda spriedze, tad nevis nacionālo, bet gan ražošanas attiecību dēļ. Kritika no apakšas devusi dažas pozitīvas izmaiņas ekonomiskā ziņā. Šo to pratusi panākt mūsu darba kolektīva padome, kuru tomēr uzskatu par tīri simbolisku veidojumu.

Un tomēr uz daudziem strādnieku uzdotajiem jautājumiem atbildes es nezinu. Jo nav acīmredzamu pārmaiņu.

● Manā skatījumā neviens no ceļiem, kuru piedāvā republikas sabiedriski politiskās organizācijas, lai izkļūtu no ekonomiskā strupceļa, nav reāls. Tāpēc, šķiet, «rīt ap brokastlaiku» Latvija neatkarīga vēl nekļūs. Bet arī Savienības sastāvā tai no bezdibeņa ārā netikt. Nē, tā nedomājiet — es neesmu par buržuāziskās iekārtas atjaunošanu. Bet es esmu par savām robežām Latvijai, par savu valūtu, floti utt. Tāpat kā, teiksim, Dānijai, Holandei.

Negribu, lai mani uzskatītu par fantazētāju, taču, atceroties tautas gurību, ka arī ūdens lāse var akmeni sadrupināt, ceru, ka Gorbačovs iēs uz kompromisu arī šinī jautājumā, jo neatkarīga Latvija viņam būs daudz izdevīgāka.

V. MIHAILOVA.

● No 4. līdz 7. klasei es nešaubīties ticēju skolotājam un vēstures mācību grāmatai. Pēc tam sākās vērtību pārvērtēšana. Apmulsumu un satraukumu klasē radīja vēstures eksāmena atcelšana. Izrādās: viss, ko mums mācīja, neatbilst patiesībai. Bet es nedomāju, ka absolūti viss. Taču arī neuzskatu, ka dzīvoju sociālismā. Vismaz tādā, kā par to varēja lasīt mācību grāmatās. Ja man, jaunai meitenei, lai nelūgtu mātei naudu, jāvergo 12 stundas apstākļos, kuri ir tālu no ideāliem, ja darbs — apgrūtinoša nepieciešamība, sakiet — vai tas ir sociālisma iekarojums?

Un tomēr es gribu aicināt savus vienaudžus: nesteidzieties zākāt vēsturi! Man liekas, ka mums vēl nav tādu tiesību. Jo vairāk tāpēc, ka viss ir tik nenoteikts un nestabils.

● Es neesmu pret Mihailu Sergejeviču. Tomēr kāpēc dažreiz ir tik baismi šķirt vaļā avīzi vai ieslēgt televizoru? Par kādām kataklizmām es vēl izlasīšu, kur vēl līst asinis starpnacionālā naida konfliktos?

Četrus gadus esmu komjauniete. Taču nejūtu piederību jaunatnes kustībai, izņemot sarkano grāmatiņu un 2 kapeikas biedra naudas (skolā). Tiesa, 10. klasē riskējām un izrādījām iniciatīvu, proti — nolēmām sarīkot jautro un asprātīgo vakaru. Sarīkot jau sarīkojām (laika garam atbilstoši), bet pedagogiem tas nepatika. Lūk, tāda ir tā pārbūve. Mēs, jaunie, esam maksimālisti, mums ir tiesības gaidīt no pārbūves daudz vairāk.

● Domāju, ka pārbūve manas paaudzes laikā neuzvarēs. Jo neredzu tādus līderus, kuri spētu aizraut jaunatni un iet kopā ar to. Tāpēc arī mēs nereti krītam galējībās: iepriekšējie ideāli sagruvuši, bet jauni diemžēl nav redzami.

Jautājumus uzdeva un atbildes pierakstīja

I. KOROĻOVA

Uzlabot cilvēku labklājību

LATVIJAS PSR. Pavisam nesen Augusts Brigmanis kļuva par Saldus rajona partijas organizācijas līderi. Pēc izglītības viņš ir agronoms ekonomists. Daudzās rajona saimniecībās viņš ir iemantojis lielu autoritāti, viņu pazīst kā jaunu un enerģisku organizatoru, pārbūves aktīvu piekritēju. Savas darbības pamatā jaunais partijas organizācijas vadītājs ir izvēlējies rajona ekonomisko attīstību un vispārēju labklājības uzlabošanu. Viņa kredo: jo labāk jūtas cilvēki, jo lielāka ir partijas autoritāte.

Viens no pirmajiem viņa jaunievedumiem bija agrofirmas izveidošana uz kolhoza «Jaunais komunārs» bāzes. Tā rezultātā stipra, visā republikā slavena saimniecība ņēma savā pavalstniecībā nerentablo rajona gaļas kombinātu, to izremontēja, nomainīja daļu kadru, pašlaik tiek celtas dzīvojamās mājas. Pie tam katrā jaunā dzīvojamā mājā pirmo stāvu ir plānots iedalīt veikalam vai sadzīves pakalpojumu uzņēmumam.

Rajona partijas komiteja pieliek daudz pūļu, lai paaugstinātu iedzīvotāju kultūras līmeni. Viens no pēdējiem pasākumiem šajā virzienā — rajona partijas komiteja daļu savas ēkas atdeva kultūras centra rīcībā.

Pēc partijas organizācijas iniciatīvas dzīvokļu un automašīnu sadale notiek rajona izpildkomitejas atklātās sanāksmēs. Pārskati par izpildkomitejas sēdēm tiek publicēti presē.

Tuvākajā laikā rajons plāno atvērt savu piena kombinātu, palielināt Brocēnu cementa un šīfera kombināta jaudas, organizēt kiegeļu ražošanu, uzlabot iedzīvotāju pakalpojumu sfēru.

— Nepieciešams, lai neviens strādājošais nejustos ierobežots, — saka Augusts Brigmanis. — Bet lai tas, kurš strādā labāk un pelna vairāk, dzīvotu labākos apstākļos.

ATTĒLĀ: ir par ko padomāt rajona partijas komitejas pirmajam sekretāram A. Brigmanim.

TASS fotohronika

Vēstule redakcijai

Lūdzam palīdzēt

Mēs, Jaunās ielas māju Nr. 5, 7, 9 un 9 a namīpašnieki, lūdzam atbalstīt mūsu taisnīgās prasības, mūsu likumīgās tiesības arī turpmāk izmantot mums piešķirtos zemes gabalus.

Savus zemes gabalus apbūvei saņēmām 1956. — 1959. gados. Būvējāmies, stādījām ābeles, iekopām dārzus, cerēdami uz laimīgām vecumdienām un mantojuma nodošanu bērniem, lai viņi, pieminot mūsu pūles, varētu uz kapu kopiņas uzlikt mūsu pašu iekoptos dārzos izaudzētos ziedus.

Tagad visām mūsu cerībām lemts sagrūt. Izrādās, Preiļos vairs nepietiekot apbūves gabalu, tāpēc tie, kam šodien ir tā lielā vara, mūsu zemīti izvēlējušies par būvlaukumu 60 dzīvokļu mājai. Turklāt tieši mūs grib padarīt par tiem grēkāžiem, kas ar savu spītību graujot citu cilvēku labklājību. Nē, mēs saprotam, ka pilsētas iedzīvotājiem vajadzīgi jauni dzīvokļi, bet mēs nesaprotam, kāpēc vienu labklājība jāveido uz citu, šoreiz — mūsu, labklājības iznīcināšanas rēķina. Vai tikai tāpēc, ka kaut kas kaut kad kļūdījies projektējot, vai tāpēc, ka tā izlēmuši pilsētas deputāti (diviem balsojot pret, vienam — atturoties), nemaz pienācīgi neiepazīstoties ar reālo situāciju uz vietas un nemeklējot kompromisa variantu, lai nevienam netiktu nodarīts pāri?

Bet reālā situācija ir šāda. Nepilnu 10 metru attālumā no mūsu saimniecības ēkām un, atvainojiet, tualetēm, bez kurām iztikt diemžēl vēl neesam iemācījušies, pacelsies piecstāvu mājas siena ar logiem. Protams, jaunās mājas atsevišķiem iedzīvotājiem varbūt tas būs pat interesanti, jo ziņkārīgie varēs ielūkoties, tā teikt, gan mūsu guļamistabās, gan pagalmā, gan, vēlreiz atvainojiet, vēl kaut kur citur... Bet mūsu dārziņi? Vai tie pavasaros nebūs jāmēslo? Un tad «aromātiskais» smārds no mūsu dārziņiem plūdīs jaunās mājas dzīvokļos. Vai tiešām tie, kas ieprogrammējuši šīs piecstāvu mājas celtniecību šinī vietā, nav spējīgi sajēgt, ka tādējādi viņi tagad ieprogrammē arī neskaitāmas konfliktsituācijas nākotnē? Bet varbūt pilsētas deputātiem un citiem varas vīriem ir kādi grandiozi plāni, kurus mēs nespējam izprast? Varbūt šo piecstāvu māju paredzēts uzcelt kā starptautiskā tūrisma objektu, lai citzemju cilvēkiem demonstrētu, kā kārtīgi saimnieki nedrīkst veikt pilsētas apbūvi? Varbūt tādā veidā iecerēts dabūt valūtu, kas tik nepieciešama pilsētas attīrīšanas iekārtu celtniecībai, bez kurām, cita starpā, arī šo piecstāvu māju nedrīkstētu būvēt?

Protams, sacīt, ka varas iestādes pavisam par mums nerūpējas, nebūtu pareizi. Mums noņemto platību vietā tiek piedāvāts iekopt dārzus ...kādā citā pilsētas brīvās zemes stūrītī. Paldies par to pašu! Bet vai atkal neiznāks tā, kā tagad. Mēs iekopsim, bet pēc kāda laika mums atņems arī šo zemīti. Tie, kam vara rokās, ar cilvēku interesēm, kā paši varam pārliecināties, taču nerēķinās. Tāpēc mums ir vēl daži jautājumi.

1. Vai mūsu pilsētas un rajona vadībai ir jāievēro pastāvošā likumdošana, kura paredz katra namīpašnieka tiesības uz 0,12 ha zemes, vai nav?

2. Vai rajona sanitārajam un citiem dienestiem jākontrolē, kā tiek ievērotas celtniecības normas, vai nav?

3. Vai drīkst, ceļot jaunu māju, pasliktināt dzīves apstākļus apkārtējo māju iedzīvotājiem?

4. Vai rūpes par cilvēkiem vadošie darbinieki izprot tikai kā solījumu pilnas runas no tribīnēm, bet patiesībā var darīt gluži pretējo?

Vēršam pilsētas iedzīvotāju uzmanību arī uz to, ka nelikumības, acīmredzot, notiek arī citur, tikai mēs vienaldzīgi klusējam. Tāpēc darīsim tās visas zināmas atklātībā un kopīgi cīnīsimies par savām tiesībām. Un esiet uzmanīgi, izraugoties deputātus! Nebalsosim vairs par tiem, kuri ne tikai nealjstāv vēlētāju intereses, bet gluži otrādi — tās klaji ignorē, paklausīgi pildīdami to rīkojumus, kam joprojām pieder varas monopols.

Agafonova, Solovjova un vēl seko 6 paraksti.

● REDAKCIJAS PIEBILDE. Šī vēstule redakcijai liecina, ka jezga ap jaunās mājas celtniecību Preiļos (Ļeņina ielā) turpinās. Konfliktā iesaistās jauni cilvēki un, acīmredzot, ar tā risināšanu nāksies nodarboties visai «augstā» līmenī. Vai tiešām situācija ir tik bezcerīga, ka nav iespējams nekāds kompromisa variants, kurš apmierinātu visus?

Kolēģis par kolēģi
Patiesības vārdā

NO SIRDS biju priecīgs par Anatoliju Lomašu, kad uzzināju, ka viņam piešķirta majora dienesta pakāpe. Liekas, kas tur īpašs: divdesmit divus gadus cilvēks nostrādājis mūsu lietas labā — jau laiks būtu saņemt augstāku dienesta pakāpi. Tikai A. Lomašs «saņēma majoru» netradicionālā veidā, jo «griesti» vecākā izmeklētāja amatā un ar viņa izglītību — kapteinis. Četras mazas zvaigznītes pret vienu lielo viņš apmainīja, pateicoties savām lietišķajām rakstura īpašībām, profesionālismam — augstākajā un labākajā šī vārda nozīmē.

Liktenis mūs saveda kopā pirms 17 gadiem. No tā laika mēs strādājam kopā — plecs pie pleca. Pa laikam es biju viņa padotais, bet reizēm — viņš man. Kamēr 1987. gada vidū no jauna abi satikāmies un palikām strādāt izmeklēšanas nodaļā. Starp citu, turp Anatolijs atnāca labprātīgi.

Nedomājiet, ka izmeklētāja krēslā mūs sēdina konvoja pavadībā, bet neapstrīdēšu: mūsu profesijas prestižs ir zemāks, nekā mēs to vēlētos. Tam iemesls ir daudzi faktori: gan milzīgais darba apjoms (tehniskā daļa vien, tas ir, papīru rakstīšana līdzinās vienai trešajai daļai no kopējā darba apjoma), salīdzinoši zemā darba apmaksa, nemierīga «nakts» dzīve. Varbūt tāpēc tas, kurš pats izvēlas šo amatu,

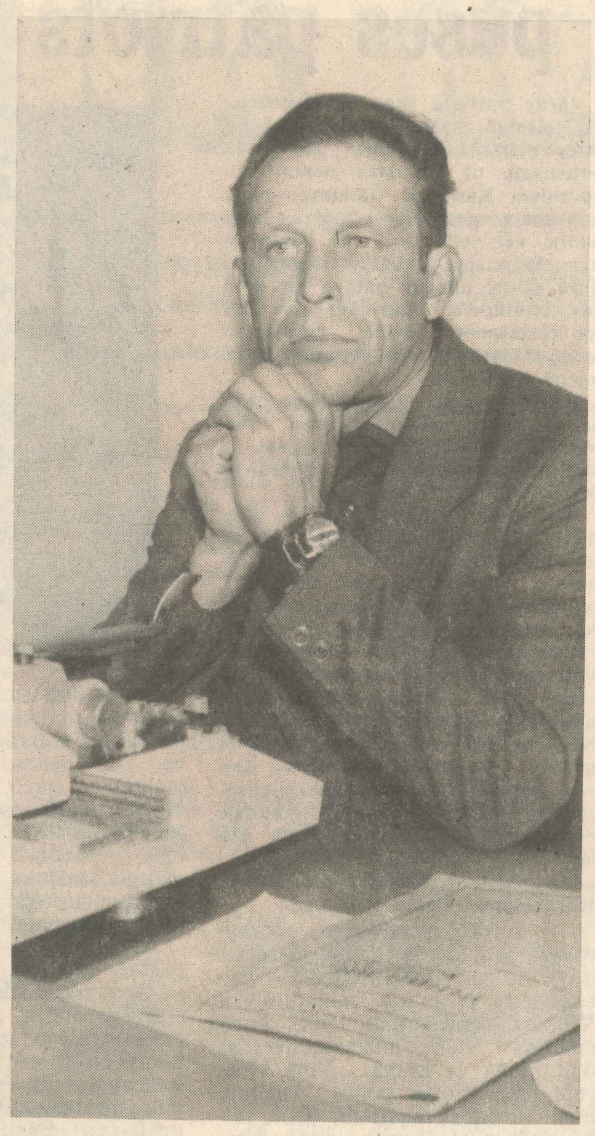

nav gadījuma cilvēks, jo viņu saista ne materiālie labumi, ne karjera, bet gan patiess dzīves aicinājums.

Negribu apvainot pārējos trīs manus padotos, taču no visas nodaļas es, tās priekšnieks, īpaši gribu izdalīt Anatoliju Lomašu. Jā, viņam nav augstākās juridiskās, tikai milicijas skolas izglītība. Bet ne viena augstskola nedos to, ko iegūst praksē. Ne mazāk kā trīs gadi, beidzot pat vislabāko augstskolu, nepieciešami, lai tiesiskās kārtības sargāšanas orgānu darbinieks pilntiesīgi varētu saukt sevi par izmeklētāju.

Anatolijam, manuprāt, palīdz tas, ka viņš ir dzimis Preiļu rajonā, kādu laiku strādāja par iecirkņa inspektoru, dežurantu, par kriminālizmeklēšanas nodaļas pilnvaroto, tātad — viņš labi pārzina vietējos apstākļus. Un, protams, viņam piemīt tas, ko sauc par profesionālo nojautu — bet tā jau ir dieva dota dāvana. Tāpēc jau arī viņam tiek uzticētas vissarežģītākās lietas.

Piemēram, pagājušajā gadā viņš izmeklēja lietu par personīgā īpašuma izlaupīšanu, vairākiem autotransporta aizdzīšanas gadījumiem, ko veica noziedznieku grupa astoņu cilvēku sastāvā, pie tam darbība risinājās četros rajonos. Nespēju iedomāties, kad kolēģis gulēja un vai gulēja vispār. Divu mēnešu rūpīgs darbs deva likumsakarīgas beigas: visi astoņi cilvēki sanēmuši pelnīto sodu.

Vispār — tā ir reta parādība, ka prokurors vai tiesa atgriež atpakaļ lietu Lomašam papildizmeklēšanai. Šogad tāds gadījums nav bijis, bet tas ir izmeklētāja profesionālisma galvenais rādītājs.

Taisnīgums, principialitāte, objektivitāte — tie ir trīs galvenie pamatprincipi, uz kuriem jābalstās izmeklēšanai. Stingri ievērojot šos pricipus, izmeklētājs reizēm nokļūst situācijā, ko varētu nosaukt par resoru maļamo mašīnu. Proti, viens vai otrs mūsu dienests ieinteresēts, lai būtu lielāks ierosināto krimināllietu skaits. Bet — kad lieta nonāk izmeklētāja rokās, izrādās, ka, neskatoties uz to, ka pirmajos lietas materiālos nozieguma sastāvs it kā acīmredzams, izmeklēšanas gaitā noskaidrojas, ka tā nav, un lieta, protams, tiek izbeigta. Te gan priekšniecība var «sadot pa kaklu», jo izbeigto lietu jābūt pēc iespējas mazāk, gan kolēģi sāks uz tevi greizi skatīties — dari lāča pakalpojumu. Taču mūsu darbā galvenais — noskaidrot patiesību. Un tās labā strādā arī Anatolijs Lomašs — mans domubiedrs, cilvēks, kuram uzticos kā pats sev.

I. KIRILOVS,

rajona iekšlietu daļas izmeklēšanas nodaļas priekšnieks, milicijas majors

J. SILICKA foto

10. novembrī — Padomju milicijas diena

● Sabiedrību šobrīd satrauc daudzas problēmas. Arī noziedzības pieaugums. Tāpēc Padomju milicijas dienas priekšvakarā redakcija lūdza Preiļu rajona izpildkomitejas iekšlietu daļas priekšnieku I. BEKEŠU raksturot pašreizējo situāciju rajonā, kā arī atbildēt uz jautājumiem, kas skar iekšlietu daļas darbības pilnveidošanu.

Tikai visi kopā

— Situācija mūsu rajonā, tāpat kā visā valstī, ir saspringta, pat saspīlēta, — teica I. Bekešs. — Noziedzības pieaugums pēdējos trijos gados vērojams arī pie mums. Šī gada deviņos mēnešos rajonā izdarīti 260 noziegumi, kas ir par 14,5 procentiem vairāk nekā pērn šajā laikā.

Ja analizē noziegumu struktūru, var redzēt, ka lielākais īpatsvars ir sabiedriskā un pilsoņu personiskā īpašuma izlaupīšanai — apmēram 40 procenti no visu noziegumu kopskaita. Statistika arī rāda, ka noziegumus joprojām daudzi pastrādā alkohola reibumā (35 procenti), kā arī agrāk tiesātie (22 procenti). Liels īpatsvars — aptuveni 25 — 30 procenti — ir tā sauktajiem smagajiem noziegumiem. Īpaši jāatzīmē, ka šogad izdarīts četras reizes vairāk slepkavību nekā pagājušā gada pirmajos 9 mēnešos. Turklāt 3 slepkavības izdarītas ar nodomu, tas ir — pēc iepriekšējas organizētas. No kopumā 4 pastrādātajām slepkavībām 3 esam atklājuši, bet vienu vēl nē — Gaļicina nogalināšanu Rušonas ciemā septembrī. Strādā mūsu darbinieku grupa, prokuratūra.

— Bet kādi ir noziedzības cēloņi? Vai jūs tos analizējat?

— Jā, tādu analīzi veicam. Un var teikt, ka noziedzības pieaugums — tās ir sekas mūsu sociāli ekonomiskajām nebūšanām. Tas labi kļūst redzams, ja analizējam tādu parādību kā spekulācija. Ja veikalos nav degvīna, spekulē ar to. Ja tagad mums trūkst ziepju, parādās spekulācija ar ziepēm. Ja rīt kaut kur nebūs sāls, spekulēs ar sāli. Vārdu sakot, noziedzība ir tāda sociāla parādība, kurai saknes stiepjas ekonomikā. Milicijai vien tās izravēt nav pa spēkam, jo mēs praktiski cīnāmies ar sekām, bet nevis ar cēloņiem.

Vēl viens piemērs — velosipēdu zādzības. Nekad agrāk nebija bijis, ka zagtu tik daudz velosipēdu kā šogad. Mēģinājām noskaidrot, kāpēc rajonā pieaugušas šāda veida zādzības. Un atkal konstatējām to pašu, par ko nupat runāju. Izrādās, šogad veikalos velosipēdu pārdošanā bijis maz. Bet pusaudži, lūk, braukt ar tiem grib. Un sāk ņemt svešu mantu. Tātad atkal likumpārkāpuma cēloņi jāmeklē nenokārtotajos ekonomiskajos jautājumos. Un tā varētu turpināt minēt piemērus arī par citu veidu noziegumiem.

Taču ir tādi cēloņi, kurus novērst ir pašu spēkos. Viens no tiem — bezsaimnieciskums. Materiālās vērtības joprojām daudzviet glabājas viegli pieejamās vietās, atklātos laukumos, ne mazums veikalu nav aprīkoti ar signalizāciju. Tieši te zagļiem, kā saka, visas durvis valā. Bezrūpīgi, pat nolaidīgi izturas arī daudzi dzīvokļu īpašnieki. Mēs aģitējam cilvēkus, lai viņi aprīkotu savus dzīvokļus ar signalizāciju. Bet velti — Preiļos, piemēram, tikai kādi 8 — 10 dzīvokļi nodoti mūsu apsardzībā. Bet dzīvokļu apzagšanas gadījumi kļūst arvien biežāki.

Par pusaudžiem. Likumpārkāpumu skaits, ko izdarījuši nepilngadīgie, šogad samazinājies. Taču tas nenozīmē, ka te esam guvuši kaut kādus sevišķus panākumus. Noziedzība jaunatnes vidū joprojām mūs uztrauc visvairāk. Kāpēc pusaudži nostājas uz likumības pārkāpumu ceļa? Galvenais iemesls — viņu nealiņemtība vasaras laikā. Jūnijā situācija vēl ir normāla, bērni vēl dzīvo skolas iespaidā, bet jau ar jūlija otro pusi sākas nepilngadīgo izdarīto likumpārkāpumu birums. Un tā tas turpinās līdz septembra vidum, kamēr atkal viss ieiet normālās sliedēs. Te es nedomāju bērnus no nelabvēlīgām ģimenēm. Tur kārtīgas audzināšanas nav, un šie bērni likumpārkāpumus pastrādā samērā bieži un regulāri.

Kā redzat, cēloņu ir daudz, un viennozīmīgu atbildi dot nav iespējams.

— No jūsu teiktā izriet, ka milicijā strādāt nav viegli. Šādā situācijā liela nozīme ir jūsu darbinieku amatmeistaribai, profesionālismam...

— Kas attiecas uz kadriem, tad krievu valodā ir tāds teiciens: «Мы кадры не выбираем, а подбираем.» Vārdu sakot, «salasām». Pēdējos 2 — 3 gados milicijas prestižs ir sašķobījies, to sekmējusi arī sabiedriskā doma, kur tagad bieži vien attiecībā uz miliciju dominē tumšas krāsas. Tas negatīvi ietekmē arī mūsu iekšlietu daļas komplektēšanu ar cilvēkiem, kuri patiešām spētu profesionāli aizstāvēt gan sabiedrības, gan katra pilsoņa intereses un tiesības. Lai gan mēs, salīdzinot ar stāvokli republikā, žēloties nevarētu. Šobrīd mums pietrūkst tikai 2 — 3 darbinieku.

Kā sekmēt jaunu spēku pieplūdumu? Vajadzētu sākt ar milicijas darbinieku sociālā stāvokļa uzlabošanu. Piemēram, 25 procentiem mūsu darbinieku šobrīd nepieciešams uzlabot dzīvokļa apstākļus. Otrs aspekts — atalgojums. Vidējā alga seržantiem ir apmēram 160 rubļi, virsniekiem — pāri 200 rubļiem mēnesī. Igauņu ekonomisti izrēķinājuši, ka izdzīvošanas minimums tagad esot 137 rubļi. Tā kā katrs pats var izrēķināt, cik virs tā sauktā nabadzības minimuma saņem mūsu darbinieki.

Kas attiecas uz galvenajiem dienestiem (kriminālizmeklēšana, iecirkņa pilnvarotie, izmeklēšanas nodaļa, sociālistiskā īpašuma izlaupīšanas apkarošanas nodaļa u. c.), tad te mums izdevies kadru sastāvu stabilizēt. Piemēram, izmeklēšanas dienestā republikā kopumā stāvoklis ir ļoti smags — trūkst apmēram 10 procentu izmeklētāju, bet mums šis un arī citi svarīgākie dienesti ir nokomplektēti.

Mūsu kolektīvs ir samērā jauns, vidējais darbinieku vecums — 32 —34 gadi. 18 procenti mācās neklātienē augstākajā milicijas skolā, vidējās milicijas mācību iestādēs, universitātē, tehnikumos. Ja ņem vērā rajona iedzīvotāju sastāvu, tad vajadzētu, lai pie mums vairāk strādātu latviešu. Taču arī krieviski runājošie puiši lielākoties ir vietējie. Apmēram 70 procenti no viņiem latviski saprot. Kopš septembra pie mums darbojas latviešu valodas kursi. Iekšlietu ministrija šim mērķim ir iedalījusi līdzekļus. Domāju, ka ar nākamā gada pirmo janvāri izdot pavēles, vadīt sanāksmes utt. varēšu jau latviešu valodā. Te problēmām nevajadzētu rasties.

— Taču ar problēmām, acīmredzot, tomēr ir jāsaskaras...

— Protams. Bet tās ir cita rakstura. Un viena no galvenajām — tehniskā apgāde. VFR, rēķinot uz vienu policistu, tehniskais aprīkojums ir par 9 000 dolāru, bet pie mums — tikai par 800 rubļiem. Mums trūkst transporta, ļoti maz tiek iedalīts benzīna, nepietiek vēl daudz kā cita, lai varētu strādāt profesionāli.

Kāpēc izveidojies tāds stāvoklis? Tāpēc, ka milicija, tāpat kā daudzas citas nozares, mūsu valstī līdz šim uzturēta pēc pārpalikuma principa. Jūs atceraties, ka 60. gadu sākumā tika pasludināts — pēc 20 gadiem dzīvosim komunismā. Tātad — milicija nebūs vajadzīga. Kāda avīze, rakstot par to, kā Rīgā izskatīsies 1980. gadā, atzīmēja, ka 1980. gadā palaidīšot pensijā pēdējo milici. Tagad nu izjūtam šo ilūziju sekas.

— Vai tad pārbūve nav ienesusi izmaiņas?

— Tā vis teikt nevarētu. Izmaiņas pamazām ienāk arī pie mums. Sākusies decentralizācija. Vēl ne tik sen visu noteica un izlēma Vissavienības ministrija. Tagad lielākas tiesības piešķirtas republikas iekšlietu ministram. Piemēram, viņš var noteikt, kuru darbinieku skaitu palielināt, bet kuru — samazināt. Agrāk to darīt nedrīkstēja. Pat algu fonda ietvaros.

Un tomēr daudz ko joprojām izlemj tikai Maskavā. Arī algas un piemaksas. It kā Maskavā (arī Rīgā) labāk zinātu, kas mums vajadzīgs un cik kuram maksāt.

— Ja tā, varbūt, tieši vietējās padomes varētu lemt, cik liela milicija vajadziga uz vietām, kādi dienesti jāveido un cik maksāt par darbu...

— Jūs pieskārāties jautājumam, kas nodarbina arī mūs. Visās attīstītajās valstīs ir federālā (kriminālā) policija un municipālā policija. Federālā cīnās pret noziedzību visā valstī, bet municipālā uzrauga sabiedrisko kārtību pilsētās, ciemos, uz ceļiem. Vietējie varas orgāni izlemj, cik liela nepieciešama šī municipālā policija, un to finansē.

Bet pie mums viss notiek centralizēti. Un iznāk, ka kaut kur «augšā» labāk zināms, cik, piemēram, mums vajag iecirkņa pilnvaroto. Varbūt viņu šodien vajag visos ciemos, bet rīt, var gadīties, kāda vairs nevajadzēs.

Iespējams, arī mēs kādreiz nonāksim pie tādas struktūras, kāda pastāv visā pasaulē. Jo tagad arī mūsu ministrijā sāk «brīvāk» domāt, un arvien vairāk dzirdami viedokļi, ka nepieciešama milicijas reorganizācija.

— Šis jautājums, acīmredzot, driz atrisināts tomēr netiks. Taču noziedzība, kā minējāt sākumā, palielinās. Ko varētu darīt reāli, lai šo bīstamo tendenci vismaz piebremzētu?

— Pirmām kārtām visiem nepieciešams apzināties, ka tiesiskās kārtības sargāšanas orgāni vieni paši ar šo problēmu galā netiks. Tikai visi kopā spēsim aizlikt noziedzības ceļā nepārvaramu barjeru.

Šogad pie kriminālatbildības saukti 190 cilvēki. Ja tos nosacīti sadala pa pilsētām, ciemiem, kolektīviem, tas nav nemaz tik daudz — viens, divi likumpārkāpēji, teiksim, uz kolektīvu. Vai tad ar viņiem nav iespējams tikt galā?

Bet paradokss ir tas, ka šodien ar audzināšanu it kā nodarbojas visi: ģimene, bērnudārzs, skola, armija, darba kolektīvs un pat visa sabiedrība. Bet patiesībā bieži iznāk, ka cilvēks, kurš neievēro likumību, paliek viens pret vienu ar iecirkņa pilnvaroto. Un šim pilnvarotajam jābūt tam brīnumcilvēkam, kurš pa gadu paveiktu to, ko sabiedrība nav veikusi 20 gados. Nereāli taču, vai ne?

Man visvairāk biedē tā vienaldzība, kas sāk pie mums parādīties. Arī pret noziedzības palielināšanos. Tiesa gan, cilvēku, kuri atkārtoti izdara noziegumus, rajonā it kā nebūtu daudz (22 procenti), bet tas taču liecina arī par ko citu — uz noziedzības ceļa nostājas citi. Lūk, par to vajadzētu visiem padomāt.

Uzskatu, ka daudz vairāk varētu darīt ciemu, Preiļu un Līvānu pilsētu deputāti. Īpaša atbalsta šobrīd no viņu puses nejūtam. Jā, labu lēmumu pieņemts daudz. Bet tie visi stāv skapjos, forši iesieti mapītēs. Ar to «cīņa» bieži vien arī ir beigusies. Arī par to vajadzētu sākt domāt — kāpēc mūsu lēmumiem tāds «liktenis»?

— Paldies par sarunu! Cerēsim, ka turpmāk jūs saņemsiet lielāku atbalstu savā nebūt ne vieglajā darbā un pēc gada intervijai būs optimistiskāks skanējums.

Interviju sagatavoja P. PIZELIS

Dzimtās puses patriots

Vārds patriots skan tā stagnātiski, gaismas nesējs — nāk it kā no tālas pagātnes. Tomēr par foto entuziastu no Upmalas ciema Mizovskiem Kazimiru Gailumu, mūsu laikraksta pastāvīgo fotokorespondentu, var teikt, ka viņš tiešām ir dzimtās puses — Latgales patriots, kurš savus darbus gatavo ne tikai sev, draugiem, paziņām, bet dod tos vērtēšanai plašai auditorijai mūsu rajonā, visā republikā un varbūt vēl tālāk.

K. Gailums savos fotoattēlos rāda savas puses dabu, cilvēkus. Apkārtējā vienkāršībā prot atrast to skaistāko, interesantāko, dažādojot ar fototehnikas līdzekļiem.

Šīs mājas Mizovskos, kā jau daudzas Latgales lauku mājas, ne ar ko īpašu neizceļas. Pat grūti atrodamas un grūti pie tām piebraukt. Ieejot mājās, lielajā istabā uzmanību piesaista pie loga novietotais rakstāmgalds. Uz tā un blakus esošajā grāmatu skapī redz sistematizētu gadu gaitā nofotografēto: gan negatīvos, gan fotogrāfijās. Kādā mapītē redzamas dažas fotogrāfijas un teksta uzmetums. Kad viss noguls nēsies, doma izkristalizēsies, materiāls ar laiku ieraudzīs dienasgaismu mūsu vai kādā citā laikrakstā.

Kā sācies K. Gailuma ceļš uz fotografēšanu? Stāsta viņš pats:

— Ar fotografēšanu sadraudzējos jau skolas gados. Ierosmi guvu no sava audzinātāja — matemātikas skolotāja ventspilnieka Vilmāra Ludes, kad 1953. gadā mācījos Višķu lauksaimniecības tehnikuma 1. kursā. Viņš vienreiz man rādīja savus uzņēmumus ar dabas skatiem. Tajā laikā daži mūsu kursa puiši fotografēšanā jau bija spēruši pirmos soļus. Tehnikumā bija neliela fotolaboratorija, kurā jaunākā kursa fotogrāfi reti kad varēja tikt iekšā. Tajā vienmēr darbojās vecāko kursu audzēkņi. Mēs bieži vien bildes kopējām kolektīvi pa vakariem primitīvos apstākļos kopmītnē.

Tomēr fotografēšana mani sāka interesēt arvien vairāk, un drīz vien no savas pieticīgās stipendijas nopirku lētāko un vienkāršāko fotokameru (mazformāta) «Smena». Sākumā, vēl maz apjēgdams lielās fotomākslas noslēpumus, fotografēju visu, ko vien saskatīja acs. Lielāko tiesu tās bija dabas ainavas, etīdes un sadzīviskas ainas. Interese arvien pieaugā, jo dabā viss ir skaists un vilinošs, un tā arī visus pievilcīgākos skolas un savas dzīvesvietas dabas stūrīšus visos gadalaikos esmu izfotografējis. Diezgan bieži gadījās piedzīvot vilšanos, jo, attīstot filmu un to nokopējot uz fotopapīra, pievilcīgais dabasskats ne katrreiz izrādījās tāds kā dabā, — reizēm iznāca pelēcīgs, monotons, garlaicīgs, bez gaismēnām, nebija tonālās grādācijas, reizēm pārlieku kontrastains attēls. Piedzīvojot neveiksmes, dažreiz sašļuka dūša, mazinājās gribasspēks un apņēmība, bet interese nezuda.

Neveiksmēm nepadevos, sāku prātot, analizēt to cēloņus un nonācu pie atziņas, ka fotomākslā ir apslēpta gudrība. So gudrību meklēju grāmatās un līdztekus cītīgi pētīju un analizēju laikrakstos un žurnālos iespiestās citu profesionālu autoru fotogrāfijas. Pārliecinājos, ka ne viss, kas acij tīk, ir fotografējams, ka galvenais ir perfekti prast operēt ar gaismu, un fotokameras skatu meklētājā momentāli jāprot saredzēt galveno, svarīgāko, fotografējamā objekta detaļas komponēt tā, lai gala rezultātā iznāktu acij skatāms, tīkams, pabeigts darbs.

Pa šo laiku esmu guvis praktiskas iemaņas un pieredzi, arī bagātinājies teorētiski. Un tomēr vēl pilnībā nav apgūti, praktiski nav izmēģināti visi fotomākslas tehniskie un mākslinieciskie veidi (grafika, izohēlija, pseidosolarizācija un citi), kuru ir ne mazums. Tas izskaidrojams ar to, ka zemniekam ir maz brīvā laika, un, lai strādātu visās tehnikās, fotoveikalos nav pieejami attiecīgie fotomateriāli.

1961. gadā sāku publicēties preses izdevumos. Vispirms rajona laikrakstā, bet, ritot laikam, radās drosme un krājās pieredze, lai publicētos republikas mēroga presē: «Cīņa», «Padomju Jaunatne», «Pionieris», «Skolotāju Avīze», «Dzimtenes Balss», «Jūrmala», pēdējā laikā «Lauku Avīzē» un Daugavpils rajona laikrakstā «Avangards», žurnālos «Lauku Dzīve», «Horizonts», «Skola un Ģimene», «Veselība», kā arī «Рабоче — крестьянский корреспондент». No redakcijām esmu saņēmis daudzus apsveikumus svētkos, no dažām — pateicības rakstus un diplomus. No «Cīņas» redakcijas darbiniekiem mantoju augstu atzinību un novērtējumu — fotovecmeistars.

Dziļākas un stabilākas zināšanas fotomākslā (teorētiski un praktiski) guvu 70. gadu sākumā Rīgā fotoamatieru neklātienes divgadīgajos kursos, kurus vadīja Latvijas ievērojamākie fotomākslinieki. 70. gados piedalījos divos fotopraktikumos — Rīgā «Ziemeļblāzma-2» un Daugavpilī.

Divdesmit astoņu gadu laikā manas presē publicētās fotogrāfijas jau iesniedzas otrajā tūkstotī...

* * *

K. Gailuma fotostudijās cilvēks ienāk ar savu vienkāršo ikdienišķumu, nav speciāli «uz saulaino tāli» vērstu skatienu, neredz arī «eliti». Bet laikam ar to viņš ir patiess un daudzu cienīts.

Nekas nestāv uz vietas, dzīve rit virzībā uz priekšu, uz jaunām atklāsmēm. No mūsu laikraksta ārštata fotokorespondenta K. Gailuma gaidām jaunus darbus. Bet šoreiz ievietojam fotoattēlu no tikšanās ar viņu un viņa paša darbu «Rudens».

J. SILICKA teksts un foto

Fotogrāfijai — 150

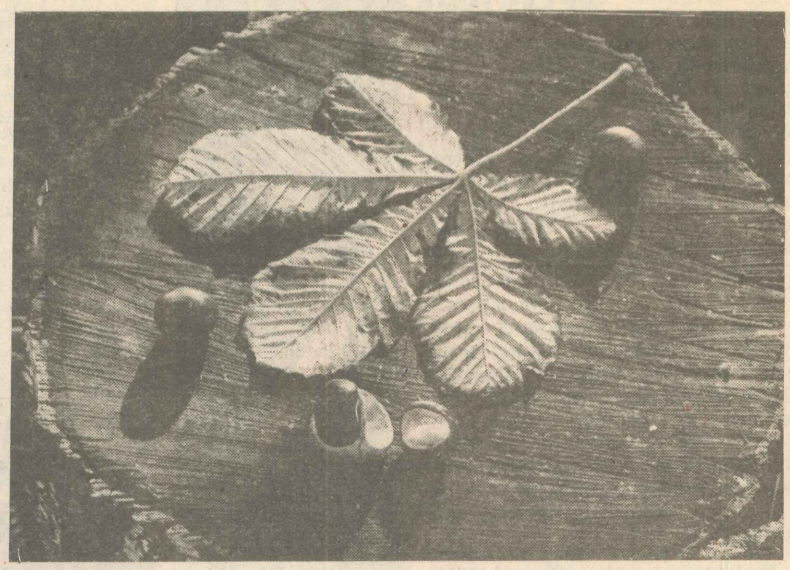

Kultūras dzīve: informācija

Lasītāju konference

Rajona centrālā bibliotēka aicināja savus lasītājus uz kārtējo sarīkojumu. Tika apspriests Anatolija Pristavkina garstāsts «Zelta debesīņa pārnakšņoja».

Lasītāju konferenci prasmīgi vadīja I. Stepanova, sniedzot ieskatu rakstnieka daiļradē, saistot to ar viņa dzīvi. L. Kalniņa, pamatojoties uz kritiķu vērtējumu, galveno uzmanību pievērsa Staļina genocīdam pret atsevišķām tautām (šoreiz — čečeniem). Par no Piemaskavas pārvietotā bērnu nama audzēkņu skarbajiem likteņiem Kaukāzā kara gados, par veselas tautas pārvietošanu uz dzīvi cituviet runāja J. Semjakina, ilustrējot to ar piemēriem no garstāsta. V. Romanovskis pievērsās A. Pristavkina rakstības manierei, salīdzinot to ar citu autoru darbiem. I. Borisenkova runāja ne tikai par žēlsirdību, bet arī par šī daiļdarba emocionālo iedarbību uz lasītāju.

Bibliotēkas darbinieku tuvākās uzmanības lokā — Vijas Upmales «Zemes sāpe» un Borisa Pasternaka daiļrade.

Jauna biedrība

Rajonā uzsākusi savu darbu vēl viena jauna sabiedriskā organizācija — Latvijas Mūzikas biedrība. Rajona organizācijas kodolu veido Preiļu un Līvānu bērnu mūzikas skolu pedagogi. Jaunās apvienības darbu Preiļos koriģē Karīna Oša, bet Līvānos — Gunārs Luriņš.

11. un 12. novembrī Latvijas Mūzikas biedrības kongresā Rīgā piedalīsies V. Grauze, K. Oša, A. Vucāns no Preiļiem un P. Strods, Ņ. Silajeva un G. Luriņš no Līvāniem.

Dziesmu svētkus gaidot

Turpat no bērnības visi mēs zinām, kā veicās tai meitiņai, kura pa priekšu grozījās, kamēr citas pūru locīja: pašai pirmai gadījās tīkams tautu dēls. Un dziedāja to parasti meitenes greznos tautu tērpos ar augsto zīļu vainagu virs piepītām bizēm. Laiki ir mainījušies, bet ne tikumi.

Tām, kam dažādu apstākļu dēļ pa priekšu jāgrozās, nav laika pašām sev pūru darināt. Viņām ir jāsteidzas uz mēģinājumiem, jābrauc uz [illegible] skatēm, jācīnās karos (protams, dziesmu un deju), jāgatavojas pašdarbnieku galvenajiem svētkiem — XX Vispārējiem latviešu [illegible] svētkiem.

Tieši šim jautājumam bija veltīta kolektīvu vadītāju un kultūras darbinieku sanāksme, kurā piedalījās arī rajona izpildkomitejas priekšsēdētāja vietnieka amata izpildītāja Vaira Vucāne.

Par deju kolektīviem viss ir skaidrs — tiem liela pārgērbšanās, jādejo dažāda rakstura tautas dejas, jāpiedalās kopdejās, tādēļ vajadzīgi dažādu novadu tērpi. Paļaban rajonā darbojas 11 jauniešu un 8 vidējās paaudzes deju kolektīvi. Pilnīgi jauni visi tērpi ir rajona kultūras nama un «Silavas» vidējās paaudzes dejotājiem, pilnīgi apģērbti ir arī visi Anitas Lukjanskas vadītie kolektīvi.

Par tērpu komplektēšanu steidzīgi jādomā koriem. Visgrūtāk ir ar apaviem. Vai pašdarbniekiem palīdzēs sadzīves pakalpojumu kombināts? Pagaidām tā atbilde ir noraidoša. Izpalīdz vienīgi ražošanas apvienības «Daiļrade» Līvānu iecirknis. Lai apģērbtu un apautu visus Dziesmu svētku dalībniekus, ir nepieciešami gandrīz vai 100 000 rubļu. Par to domā rajona vadība.

V. RADIS

NORMUNDS DIMANTS

Lēta manta

Sapnī redzēju, ka esmu kaut kur sadabūjis japāņu magnetofonu «Panasonic», tāpēc jo rūgtāka bija atmošanās.

Izgāju ārā. Tur divas sētnieces, necenzēti lamājās. Man kamols sakāpa kaklā, un iesaucos: «Bet es taču sapni redzēju «Panasonic»!». Kur gadījies, kur nē, man klāt pieslīdēja meinīgsnējs tips un teica: «Manam varēt piedāvāt, ko tu ir sagribējis».

«Jums ir «Panasonic»?» aizgrābts pārsteigumā iesaucos.

«Ja, ja, panam soņik, un būt par mērena cena.» tips apgalvoja.

Cena patiesi izrādījās ļoti pieņemama, noskaitīju pāris divdesmitpiecniekus un saņēmu sainīti. To trīcošām rokām attinu un iekšā atradu ...sapņu tulku.

Tips pa to laiku pēc labāko pasaku paraugiem bija izčibējis.

Laikraksta kārtējais numurs iznāks 11. novembrī.

Redaktors P. PIZELIS

Rajona kultūras nams aicina 10. novembrī plkst. 19.00 svinēt Mārtiņus. Darbosies bufete, spēlēs lauku kapela. Varēsiet iegādāties Latgales keramiku, cimdus un zeķes. Būs arī muzeja ekspozīcija. Ieeja — 2 rubļi.

PĀRDOD nepabeigtu jaunbūvi Līvānos. Zvanīt 42359 pēc plkst. 20.00.

PĀRDOD grūsnu teli Preiļos. Tālrunis 21974.

RAJONA AUTOAMATIERU UN ORGANIZĀCIJU VADĪTĀJU IEVĒRĪBAI!

Līvānu eksperimentālās koksnes konstrukciju rūpnīcas galvenā metrologa nodaļa **veic visa veida automobiļu elektroniekārtu remontu, izgatavo integrālos releja regulatorus, pieņem remontā pārnēsājamo elektronaparatūru.**

Uzziņas pa tālruņiem — 44928, 43428.

Preiļu 21. PMK administrācija, partijas, komjaunatnes un arodbiedrības pirmorganizācijas apsveic kolektīva darbiniekus Lielās Oktobra sociālistiskās revolūcijas 72. gadadienā. Vēlam labu veselību, laimi, darba un politisko aktivitāti Dzimtenes attīstībā!

Preiļu rajona ražošanas apvienības «Ražība» administrācija un sabiedriskās organizācijas sveic savus darbiniekus Lielā Oktobra svētkos!

Vēlam labu veselību, laimi, jaunus sasniegumus darbā!

RAJONA IEDZIVOTĀJU ZINĀŠANAI

Novembrī rajona veikalos sintētiskos mazgāšanas līdzekļus un veļas pulveri pārdod pret saimniecisko ziepju talonu Nr. 3, kā arī pret neizmantotajiem sintētisko mazgāšanas līdzekļu taloniem Nr. 1, Nr. 2, Nr. 3 un Nr. 4. Tualetes ziepes pārdod pret talonu Nr. 4, kā arī pret neizmantotajiem taloniem Nr. 1, Nr. 2, Nr. 3 un pret talonu bez numura. Saimniecības ziepes pārdod pret talonu Nr. 2, kā arī pret neizmantoto talonu Nr. 1 un talonu bez numura.

Rajona patērētāju biedrību savienības valde

11. novembrī pulksten 18.00, atzīmējot LĀČPLĒSA DIENU, aicinām pulcēties PREIĻU PILSĒTAS CENTRĀLAJĀ LAUKUMĀ.

Atceres brīdī skanēs baznīcas zvani, un Latvijas atbrīvotāju piemiņai iedegsim sveces.

LTF PREIĻU NODAĻAS VALDE

Māt, tu manā ceļa klusi
Pirmās uguntiņas dedzi,
Ko man dzīvē labu devi,
Nespēs kapu smiltis segt.
(M. Bārbale)

Izsakām līdzjūtību Sdislavam Strinovičam, no MĀTES uz mūžu atvadoties.

Padomju saimniecības «Rudzāti» administrācija, arodkomiteja

ĻENINA KAROGS

● MŪSU ADRESE: 228250, Preiļos, Komjaunatnes ielā 1.

● REDAKCIJAS TĀLRUŅI: redaktors — 22059, redaktora vietnieki — 22154, atbildīgā sekretāre — 21996, partijas dzīves un padomju celtniecības nodaļa — 21769, agrorūpnieciskā kompleksa, sporta, skolu un jaunatnes dzīves nodaļas — 21759, rūpniecības, celtniecības un kultūras nodaļas — 21985, foto korespondents — 22203, korektori, grāmatvedība, uzziņas par sludinājumiem — 22305.

Laikraksts iznāk otrdienās, ceturtdienās un sestdienās latviešu un krievu valodās. Iespiests Latvijas izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības ražošanas apvienības Daugavpils tipogrāfijā (Daugavpilī, Valkas ielā 1). Izdevniecība «Avīze» (Rīgā, K. Valdemāra ielā 105). Viena nos. iespiedloksne. Ofsetiespiedums.

«Ленина Карогс» («Ленинское знамя»). Газета Прейльского районного комитета КП Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке.

Metiens 14 498 eksemplāru (latviešu valodā — 10 198 eks., krievu valodā — 4 300 eks.).

Indekss 68169.

Pas. 1372.